

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

TestIMM-03 / 13.09.2019

Către: Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat

În atenția: **Domnului Radu Ștefan OPREA**, Ministru pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat

Ref: **Propuneri de îmbunătățire a Programului Start Up Nation**

Stimate Doamnă Ministru,

Asociația Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est implementează proiectul “TestIMM – Îmbunătățirea capacității mediului de afaceri pentru a propune politici publice alternative la inițiativele guvernamentale,” finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă. În cadrul acestuia, analizăm legi, hotărâri de guvern și programe care afectează mediul de afaceri din România, căutând idei de îmbunătățire a acestora.

Vă trimitem atașat analiza noastră, înregistrată cu numărul PPP 03 / 13.09.2019, privind îmbunătățirea Programului Start Up Nation, care reprezintă unul din cele mai importante programe de stimulare a antreprenoriatului din România. Ideile de îmbunătățire au fost dezbătute în cadrul unui workshop desfășurat cu reprezentanți ai patronatelor și ONG-urilor.

Vă rugăm să țineți cont de următoarele propuneri ale noastre privind noul Program Start Up Nation pentru perioada 2019 - 2020:

- punctarea la egalitate, ca în 2018, a producției și serviciilor, concomitent cu depunctarea ideilor de afaceri din comerț pentru care există un program special.
- încurajarea investiției fondurilor nerambursabile în echipamente, utilaje și servicii de promovare, în dauna salariilor și chiriilor.
- locurile de muncă realizate în cadrul proiectului nu trebuie să fie ocupate de persoane care au avut relații contractuale cu administratorul, asociații firmei, partenerii sau rudele acestora până la gradul 4 de rudenie.
- șomerii care sunt angajați în cadrul start-up-ului, fiind considerați categorie vulnerabilă, ar trebui să nu mai fi avut relații de muncă în ultimele șase luni de la data contractului de muncă în cadrul start-up-ului.
- introducerea evaluării calitative a planului de afaceri prin punctarea secțiunilor importante ale acestuia.
- punctarea CV-ului echipei de proiect, însoțit de documente justificative; în acest sens experiența în domeniul afacerii și în antreprenoriat ar putea fi punctate suplimentar.
- eliminarea datei și orei de înscriere în program.

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

În vederea asigurării unui grad de absorbție cât mai mare a ajutoarelor de minimis, SUN are nevoie de o procedură mai eficientă de intrare la finanțare a beneficiarilor din lista de rezervă, dacă unii dintre câștigătorii finanțării, care semnează contractul de finanțare, decid ulterior să nu mai implementeze planul de afacere. În acest caz, procedura SUN poate conține un capitol privind operaționalizarea afacerilor. Astfel, în primele luni de la semnarea acordurilor de subvenție, beneficiarii trebuie să realizeze cel puțin o plată din cadrul planului de afacere, justificând demararea proiectului. Cei care nu operaționalizează, pot fi excluși de la finanțare și înlocuiți cu beneficiari din lista de rezervă. De asemenea, programul ar putea sancționa beneficiarii care au fost acceptați în cadrul programului și nu s-au prezentat la semnarea contractului de finanțare sau nu au mai realizat ulterior investiția, prin interzicerea dreptului de a mai aplica la program sau la celelalte programe MMACA, timp de 2 ani. În practica implementării ajutoarelor de minimis, finanțatorii permit realizarea de acte adiționale pentru ajustarea unor situații care au scopul de a eficientiza proiectul. În aceste condiții, este util ca și SUN să permită realizarea cel puțin a unui act adițional pe parcursul perioadei de implementare.

Vă mulțumim pentru interesul acordat sprijinirii mediului de afaceri și vă rugăm să ne trimiteți răspunsul dumneavoastră la email ptirse@gmail.com.

Cu stimă,

Radu Adrian Oprea
Președinte,
Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est
Galați, Str. Brăilei nr.3, Etaj 1, Tel: 0723 342410, Email ptirse@gmail.com, Web www.testimm.ro
MySMIS 110215 | SIPOCA 139

Analiză de politici publice

Propuneri de îmbunătățire a Programului Start Up Nation

Context

Programul Start Up Nation (SUN) este unul din cele mai importante programe de susținere a antreprenoriatului din România. Acesta oferă tinerilor întreprinzători - și nu numai - o șansă reală să demareze o afacere, beneficiind de un sprijin generos, de până la 200,000 lei nerambursabili, din partea Guvernului României. Implementat de către Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat (MMACA) prin intermediul Agențiilor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Atragere de Investiții și Promovare a Exportului (AIMMAIPE), programul prevede finanțarea unui număr de 10,000 de idei de afaceri anual, prin intermediul unei scheme de minimis.

Cadrul legal al acestui program este dat de Ordonanța de Urgență nr.108/2018 pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență nr. 10/2017 privind stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii, aprobată prin Legea nr. 112/2017; prevederile Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare; Hotărârea Guvernului nr. 23/2017 privind înființarea, organizarea și funcționarea Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat, cu modificările și completările ulterioare.

Ajuns la a doua ediție, programul și-a păstrat obiectivul principal de a stimula înființarea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii și îmbunătățirea performanțelor economice ale acestora (cu prioritate în zonele geografice mai puțin dezvoltate economic, în care densitatea IMM-urilor este redusă comparativ cu media europeană), crearea de noi locuri de muncă, inserția pe piața muncii a persoanelor defavorizate, șomerilor și absolvenților. De asemenea, schema de minimis se aplică pe întreg teritoriul României, în toate cele 8 regiuni de dezvoltare, oferind un sprijin de 200,000 lei nerambursabili pentru un număr maxim de 10,000 firme/an, până în anul 2020. Deși este un program generos, care sprijină tinerii antreprenori, au fost identificate o serie de probleme care par să nu asigure intrarea la finanțare a celor mai bune planuri de afaceri. Printre acestea se numără impunerea unui număr minim de angajați cu o tendință de creștere de la an la an; departajarea beneficiarilor după numărul mai mare de angajați la egalitate de puncte; acceptarea la finanțare fără o evaluare calitativă a planului de afacere;

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

imposibilitatea de a intra la finanțare din lista de rezervă dacă un beneficiar nu mai implementează proiectul chiar dacă a semnat contractul de finanțare; funcționarea programului după coduri CAEN și liste de echipamente învechite; bugetul mic de promovare eligibil conform procedurii SUN; identitatea vizuală și brandingul afacerii sunt cheltuieli neeligibile; interzicerea unui beneficiar să presteze / furnizeze unui alt beneficiar. În anul 2018, firmele care au fost acceptate la finanțare trebuie să angajeze minim patru persoane. Acest lucru încurajează mutarea angajaților de pe alte firme existente, în cadrul firmelor beneficiare, deoarece puține start-up-uri sunt fezabile cu atât de mulți angajați în primii doi ani de activitate. În cadrul unei analize efectuate prin proiectul TestIMM, au fost identificate problemele principale care au apărut la primele două ediții ale programului. Printre acestea se numără grila de punctaj care fie a exclus practic de la finanțare proiectele din zona serviciilor în cadrul primei ediții, fie au generat o mărire artificială a numărului de angajați în cadrul celei de a doua ediții. De asemenea, se observă că nu se asigură - deci nu se puntează - o analiză calitativă a planului de afaceri, această latură fiind abordată doar prin clarificări în perioada de contractare, după ce au fost selectați beneficiarii.

Testul IMM

În cadrul proiectului TestIMM, finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă, Asociația Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud - Est (PTIRSE) a organizat un workshop dedicat special identificării de idei de îmbunătățire a Programului Start Up Nation. Astfel, 21 de reprezentanți de patronate și ONG-uri¹ au discutat despre măsurile de îmbunătățire necesare acestui program important, echipa de proiect aplicând și un test IMM. Rezultatele acestui test sunt următoarele:

1. La întrebarea "**Considerați util Programul Start Up Nation pentru stimularea antreprenoriatului în România,**" 20 de participanți au răspuns cu DA și un singur participant cu NU.
2. La întrebarea "**Considerați că Programul Start Up Nation, în ansamblul lui, va avea un impact pozitiv pentru mediul de afaceri din România,**" 18 participanți au răspuns cu DA și 3 participanți cu NU. Cei care au răspuns cu DA, au apreciat impactul ca fiind de 3.8, pe o scară de la 1 - 5 (unde 5 = impact maxim).
3. La întrebarea "**Considerați că acceptarea la finanțare a beneficiarilor exclusiv în baza unei grile de punctaj și fără o evaluare calitativă a planului de afaceri constituie o practică bună,**" 2 participanți au răspuns cu DA și 19 au răspuns cu NU. Printre comentariile participanților se numără faptul că trebuie să conteze și ideea de afaceri în sine, nu doar punctele obținute în baza grilei, evaluarea calitativă și cantitativă sunt vectori importanți într-o afacere, pentru buna promovare și funcționare a acesteia, prin folosirea exclusiv a grilei de punctaj, pot intra la finanțare proiecte slabe, dar care îndeplinesc criteriile de punctaj maxim.
4. La întrebarea "**Considerați că punctarea diferită a planurilor de afaceri depuse, în funcție de domeniile alese (producție / servicii / comerț) reprezintă o practică bună,**" 13 participanți au răspuns cu DA, 7 cu NU și un participant s-a abținut.

¹ Patronatul Județean al Femeilor de Afaceri din Întreprinderile Mici și Mijlocii Suceava, Patronatul Întreprinderilor Mici și Mijlocii Suceava, Asociația Grupul de Acțiune Locală Cetatea Bucovinei, Asociația FLAG Prahova, Liga Studenților din Universitatea Dunărea de Jos Galați, Asociația Studenților Francofoni din Iași, Asociația de Cooperare Cultural-Educațională Suceava, Patronatul Tinerilor Întreprinzători din România, Asociația Afaceri, Comunități, Oameni din România, Patronatul IMM Vaslui, Asociația Centrul de Inițiativă Comunitară Galați.

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

5. La întrebarea "**Considerați că punctarea suplimentară a planurilor de afaceri care propun angajarea unui număr mai mare de resurse umane reprezintă o practică bună,**" 5 participanții au răspuns cu DA și 16 cu NU. Printre părerile enunțate, se numără faptul că persoanele care trebuie angajate să fie șomeri, cu dizabilități sau tineri absolvenți. De asemenea, se mută angajații de pe firme deja existente și nu se creează noi locuri de muncă, această punctare reprezentând o condiție artificială.
6. La întrebarea "**Considerați că beneficiarii care implementează afacerile startup în zone mai puțin dezvoltate economic ar trebui să primească un punctaj mai mare?**," 20 participanți au răspuns cu DA.
7. La întrebarea "**Considerați că un aplicant care a trecut printr-o experiență de insolvență sau faliment, va avea șanse mai mari sau mai mici să reușească într-o nouă afacere,**" 18 participanți au răspuns că șansele sunt "mai mari" și 3 participanți au răspuns că acestea sunt "mai mici." Printre părerile exprimate în favoarea celor care au avut experiența unei insolvențe se numără deținerea unei experiențe antreprenoriale mai mari, cunoașterea riscurilor aferente unei afaceri, experiența crescută în soluționarea problemelor, cunoștințe de învățare și rezolvare a vechilor probleme pentru a nu fi întâmpinate din nou, experiență crescută privind gestionarea unei afaceri. Cei care au răspuns că șansele sunt mai mici, au invocat faptul că depinde de motivul insolvenței / falimentului și nu ar trebui să fie criteriu de respingere.
8. La întrebarea "**Considerați că punctarea suplimentară a beneficiarilor care angajează persoane defavorizate reprezintă o practică bună,**" 13 participanți au răspuns cu DA și 8 au răspuns NU. Printre păreri se numără faptul că această categorie trebuie introdusă în câmpul muncii. Pe de altă parte, sunt participanți care consideră că nu se poate face performanță cu persoane defavorizate. De asemenea, există programe speciale pentru inserția persoanelor defavorizate.
9. La întrebarea "**Considerați că bugetul anual al programului Start Up Nation este suficient de mare,**" 11 participanți au răspuns cu DA și 10 participanți cu NU.
10. La întrebarea "**Considerați că bugetul programului Start Up Nation ar trebui alocat pe regiuni de dezvoltare,**" 19 participanți au răspuns cu DA și 2 participanți cu NU. Printre părerile participanților se numără alocarea în funcție de nivelul de dezvoltare al fiecărei regiuni în parte, regiunile slab dezvoltate să aibă un buget mai mare.
11. La întrebarea "**Considerați că excluderea de la finanțare a celor care au mai avut activitate pe același cod CAEN cu cel al planului de afacere deșus în cadrul Start Up Nation, reprezintă o practică bună,**" 10 participanți au răspuns cu DA și 11 cu NU.
12. La întrebarea "**Considerați că acceptarea la finanțare a beneficiarilor în baza unei evaluări exclusiv calitative a planului de afacere reprezintă o variantă mai bună decât grila de punctaj,**" 12 participanți au răspuns cu DA, 8 cu NU și un participant s-a abținut. Printre păreri se numără faptul că ambele criterii, calitative și grila de punctaj, trebuie avute în vedere, cu condiția să se asigure o evaluare obiectivă a planurilor de afaceri, ar trebui găsită o îmbinare a celor două criterii de evaluare, ideal ar fi să existe o evaluare combinată.
13. La întrebarea "**Considerați oportună punctarea mai bună a aplicanților care au urmat un curs de antreprenariat,**" 12 participanți au răspuns cu DA și 9 cu NU. Printre comentarii se numără faptul că un curs de antreprenariat nu reprezintă un criteriu de diferențiere, acesta poate fi înlocuit cu un simț de afaceri înnașcut, se poate face ușor un curs de antreprenariat dar asta nu înseamnă că aplicantul are și expertiza necesară pentru derularea afacerii, cursul constituie condiție artificială. Pe de altă parte, sunt participanți care consideră că un astfel de curs poate genera șanse mai mari de reușită la implementarea planului de afacere.
14. La ultimul punct, participanții au fost rugați să "**Menționeze un criteriu important pentru punctarea suplimentară a unui aplicant la finanțare.**" Aceștia au considerat importante bagajul de competențe

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

antreprenoriale, zonele defavorizate, regiunile de dezvoltare, vârsta aplicanților, evaluarea beneficiilor pe care proiectul le aduce societății, susținerea tinerilor care ies de pe băncile școlii pentru a nu mai pleca în străinătate, studiile în domeniul pentru care se dorește obținerea de fonduri, spiritul antreprenorial, impactul socio - economic al afacerii, creativitatea aplicanților, interviul cu beneficiarii pentru a observa determinarea de a implementa afacerea propusă, experiența în domeniul implementării planului de afacere, relevanța și fezabilitatea planului de afacere, studiile și experiența aplicantului corelate cu domeniul de activitate, evaluarea aplicantului ca persoana fizică, nu doar a planului de afacere.

Așadar, Programul Start Up Nation este perceput ca având un rol important privind stimularea antreprenoriatului în România prin asigurarea accesului la finanțare. Din răspunsurile participanților la workshop, reiese că prima ediție a programului, cea în care s-au punctat diferit domeniile de activitate ale solicitanților de finanțare, a fost mai echitabilă decât a doua ediție, unde diferențierea s-a făcut în funcție de numărul de angajați. De asemenea, din răspunsurile participanților, se observă că programul are nevoie de o componentă calitativă în punctarea planurilor de afaceri. Se mai observă că antreprenorii care au trecut printr-o experiență de insolvență / faliment sunt percepuți ca având o experiență antreprenorială mai bogată și deci au șanse mai mari să reușească într-o nouă afacere. În aceste condiții ei nu ar trebui să fie depunțați. Din răspunsurile participanților, reiese că împărțirea bugetului programului pe regiuni de dezvoltare poate reprezenta una din soluțiile de eficientizare a acestuia.

criterii

Conform Strategiei pentru Consolidarea Administrației Publice 2014 – 2020 (SCAP), “până în 2020, administrația publică din România va parcurge o spirală a încrederii în raport cu societatea, în care beneficiarii se vor bucura de servicii publice integrate, oportune și de calitate, furnizate după o testare riguroasă a opțiunilor, de către autorități și instituții publice proactive și receptive la schimbare.” Guvernul României își propune să creeze o “administrație participativă” și să asigure reducerea birocrăției, creșterea gradului de transparență și profesionalizare a administrației, precum și eficientizarea cheltuirii fondurilor publice. Principiile SCAP se bazează pe transparență, participare, echitate, bună guvernare, responsabilitate și predictibilitate.

Conform Ordinului 698 din 4 iunie 2014 pentru aprobarea Metodologiei de elaborare și aplicare a testului IMM, legislația românească trebuie să țină cont de principiul “gândirii mai întâi la scară mică” prin care inițiatorii actelor normative trebuie să evalueze efectele introducerii de noi reglementări, cu prioritate asupra activității întreprinderilor mici și mijlocii și de principiul "numărului constant" care stabilește că introducerea unor noi sarcini administrative sau obligații de raportare/conformare pentru IMM-uri trebuie să aibă loc simultan cu eliminarea unor sarcini deja existente.

Programul Start Up Nation, fiind un program dedicat stimulării firmelor nou înființate, care beneficiază de finanțare de la bugetul de stat și/sau fonduri europene, trebuie să se bazeze pe principii ce țin atât de alocarea fondurilor publice, cât și de specificul activității unui start-up:

- Selectarea la finanțare trebuie să asigure folosirea banilor publici în condiții de eficiență și eficacitate. Astfel, firmele sprijinite trebuie să vină cu cele mai bune și fezabile planuri de afaceri, astfel încât să realizeze produse și servicii care să genereze creștere economică.
- Firmele selectate la finanțare sunt la început de drum. Așadar, costurile necesare funcționării afacerii

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

trebuie să fie menținute la un nivel redus, în special în primii 2-3 ani de la lansare. Programul trebuie să se muleze pe nevoile unui start-up și să nu genereze un mediu concurențial artificial, care să ducă la riscuri mari pentru beneficiari în perioada de implementare a planului de afacere.

Opțiuni

1. Menținerea Programului Start Up Nation în varianta actuală

Dacă Programul Start Up Nation va fi menținut în forma actuală, impactul acestuia nu va mai fi atât de important în rândul antreprenorilor tineri, care se află la prima sau poate la a doua experiență antreprenorială. Puține start-up-uri pot susține de la momentul realizării investiției, patru locuri de muncă. Pe de o parte rata șomajului este redusă în România și angajații sunt mai scumpi. Pe de altă parte, poate dura chiar doi - trei ani până când firma atinge punctul de break-even și să treacă pe profit. În forma actuală, cei care vor beneficia efectiv de pe urma acestui program, vor fi cei care dețin societăți comerciale cu 2, 3, 4 sau mai mulți angajați, pe care îi mută pe start-up-ul nou înființat. Această practică nu contribuie la creșterea ocupării forței de muncă, sprijinind cu preponderență afacerile mature existente. Lipsa evaluării calitative a planurilor de afaceri duce la finanțarea unor planuri de afaceri slabe, care ajung ulterior să fie vândute către alți beneficiari. Astfel, amploarea fenomenului de comercializare a planurilor de afaceri poate deveni îngrijorător de mare.

Programul Start Up Nation nu are o procedură privind intrarea la finanțare a beneficiarilor din lista de rezervă, dacă beneficiarii care semnează contractele de finanțare nu mai implementează planul de afacere. Astfel, este eliminată șansa unor planuri de afaceri propuse de antreprenori care poate erau mai motivați să demareze o afacere. De asemenea, nu există o procedură de ajustare a bugetului prin intermediul unui act adițional, care ar ajuta investiția să fie mai eficientă.

Printre criteriile de departajare, se menține și criteriul primul venit - primul servit. Deși acesta este secundar, el generează planuri de afaceri depuse în grabă, care nu au fost gândite suficient de bine de către beneficiari, astfel încât aceștia să fie confortabili cu ideea de afacere și riscurile pe care le implică.

2. Introducerea evaluării calitative

Realizarea unei evaluări calitative a planului de afaceri stă la baza oricărui proces de selecție care implică atât fonduri de la bugetul de stat, cât și fonduri private. Antreprenorii care investesc în start-up-uri se uită atât la calitatea planului de afaceri și implicit la șansele ideii de afacere să devină sustenabilă și să aducă profit, cât și la istoricul, studiile, experiențele și pasiunile antreprenorului care propune afacerea. De obicei, start-up-urile care reușesc, sunt formate din noutatea adusă pe piață, cunoștințele tehnice și antreprenoriale ale beneficiarului de finanțare, pasiunile acestuia, echipa cu care va lucra, problema sau problemele pe care afacerea le rezolvă. Acest mix de resurse aduse într-un start-up asigură șanse mari să genereze succes. Finanțările care implică bani publici, au o componentă de eligibilitate și una privind analiza tehnico - financiară, care punctează calitatea proiectului. Fără această componentă calitativă, nu există garanția că planurile de afaceri selectate, sunt cu adevărat cele care merită să primească finanțare, având cele mai mari șanse să crească într-un mod organic, din piață.

Grila de punctaj ar trebui așadar completată cu o evaluare calitativă a planului de afacere, care să

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

puncteze cel puțin analiza pieței, noutatea adusă de ideea de afacere, CV-urile echipei de proiect (însoțite de documente suport care să dovedească funcțiile și realizările din CV) și corelarea acestora cu domeniul de activitate al afacerii, analiza financiară, analiza riscurilor. Pentru a asigura transparență și obiectivitate, se mai pot avea în vedere acțiuni precum încărcarea unei scurte prezentări a ideii de afacere (pitch) în aplicația de înscriere, interviuri în perioada de precontractare, sau chiar prezentări publice a ideilor de afaceri, pe regiuni, care să fie evaluate de către comisii independente, formate din antreprenori de succes din România.

3. Modificarea grilei de punctaj și a criteriilor de departajare

În anul 2018, programul a punctat cu câte 30 de puncte domeniul de activitate în producție sau servicii, spre deosebire de anul 2017 când producția a primit punctaj maxim, urmată de industriile creative, servicii și comerț. Astfel, ținând cont de numărul mare de planuri de afaceri depuse în fiecare an, în 2018 au avut șanse la finanțare și antreprenorii care activează în domeniul serviciilor. În anul 2018, s-a acordat punctaj suplimentar pentru minim un loc de muncă pe durată nedeterminată cu normă întreagă, creat în plus față de cel prevăzut în formularul de plan de afacere și punctarea suplimentară a cel puțin unui loc de muncă ocupat de persoană defavorizată / absolvent după anul 2012 / șomer. Mai mult decât atât, la punctaje egale au prevalat numărul de locuri de muncă ce urmează a fi create în cadrul programului și numărul de locuri de muncă ocupate de persoane din categoria persoane defavorizate (potrivit H.G. nr.784/2018) / absolvenți după anul 2012 / șomeri. Grila a mai punctat suplimentar ponderea echipamentelor tehnologice și software-uri necesare desfășurării activității cu 10 puncte dacă acestea reprezintă minim 60% din valoarea totală a cheltuielilor eligibile și cu 5 puncte dacă acestea reprezintă minim 50% din valoarea totală a cheltuielilor eligibile. Un alt criteriu important din grilă s-a referit la asociați / acționari, oferind 25 de puncte firmelor unde niciunul dintre acționarii / asociații solicitantului nu a avut calitatea de administrator sau asociat unic într-o societate comercială care a fost declarată în insolvență sau faliment în ultimii 5 ani (2013, 2014, 2015, 2016, 2017).

Această grilă a generat o mărire artificială a numărului de angajați, intrând la finanțare doar firmele care și-au propus angajarea de minim patru persoane, lucru neobișnuit pentru 10,000 de start-up-uri. De asemenea, contrar percepției publice și a șanselor de reușită într-o afacere, antreprenorii care au trecut printr-o insolvență sau faliment, au fost pedepsiți prin depunerea cu 25 de puncte. Conform Testului IMM aplicat în cadrul proiectului POCA, dar și a situației de fapt din mediul antreprenorial, persoanele care au trecut printr-un faliment, au șanse mai mari de reușită la următoarea afacere. Din analiza grilei de punctaj din anul 2018, reiese că aspectele pozitive ale acesteia țin de punctarea corectă, la egalitate, a ideilor de afaceri din producție și servicii, precum și încurajarea investițiilor în echipamente și utilaje. Părțile negative țin de punctarea suplimentară a angajării resurselor umane până la asumarea unor riscuri foarte mari și depunerea antreprenorilor care au trecut printr-un faliment.

Pentru programul din 2019, se pot avea în vedere următoarele criterii de punctaj:

- tratarea la egalitate a producției și serviciilor, concomitent cu depunerea ideilor de afaceri din comerț pentru care există un program special.
- încurajarea investiției fondurilor nerambursabile în echipamente și utilaje, în dauna salariilor și chiriilor.
- locurile de muncă realizate în cadrul proiectului nu trebuie să fie ocupate de persoane care au avut relații contractuale cu angajatorul, partenerii sau rudele acestuia până la gradul 4 de rudenie; de

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

asemenea, angajații șomeri trebuie să nu fi avut relații de muncă în ultimele șase luni de la data contractului de muncă în cadrul start-up-ului.

- introducerea evaluării calitative a planului de afaceri prin punctarea secțiunilor importante din cadrul acestuia.
- punctarea CV-ului echipei de proiect, însoțit de documente justificative; în acest sens experiența în domeniu și în antreprenoriat sa fie punctate suplimentar.
- eliminarea datei și orei de înscriere în program.
- introducerea unei cofinanțări a beneficiarului, în proporție de 10 - 30%.

4. Îmbunătățirea implementării planurilor de afaceri

Scopul acestei activități este acela de a asigura plățile pentru 10,000 de planuri de afaceri anual, asigurând astfel o absorbție maximă a ajutoarelor de minimis. Programul Start Up Nation nu are o procedură de intrare a beneficiarilor din lista de rezervă, dacă unii dintre câștigătorii finanțării, care semnează contractul de finanțare, decid ulterior să nu mai implementeze planul de afaceri. În acest caz este nevoie de o procedură de operaționalizare a afacerilor, în primele luni de la semnarea acordurilor de subvenție. În aceste condiții, beneficiarii sunt obligați să demareze proiectele repede prin semnarea unui contract și realizarea primei plăți, iar cei care nu operaționalizează, pot fi excluși de la finanțare și înlocuiți cu beneficiari din lista de rezervă. De asemenea, SUN ar putea sancționa beneficiarii care au fost acceptați în cadrul programului și nu s-au prezentat la semnarea contractului de finanțare sau, și mai grav, nu au mai realizat ulterior investiția, cu interzicerea dreptului de a mai aplica timp de 2 ani.

În practica implementării ajutoarelor de minimis, finanțatorii permit realizarea de acte adiționale pentru ajustarea unor situații care au scopul de a eficientiza proiectul. În aceste condiții, este util ca și SUN să permită realizarea cel puțin a unui act adițional pe parcursul perioadei de implementare a planului de afaceri.

Pentru ușurarea implementării planurilor de afaceri, realizarea investițiilor din bugetul planului de afaceri și a decontului, se poate avea în vedere ca Guvernul să permită realizarea plăților către furnizori direct din ajutorul de minimis, prin perceperea unei scrisori de garanție bancară și încurajarea mecanismului cererii de plată prin acordarea unei garanții furnizorilor de echipamente. De asemenea, ar fi utilă minimizarea birocrăției programului prin dezvoltarea aplicației de înscriere în program, cu un modul de implementare, care să permită încărcarea de documente, realizarea decontului de cheltuieli, realizarea unui profil al beneficiarului, facilitarea realizării unei baze de date cu diferiți furnizori și prestatori.

Recomandări

Programul Start Up Nation reprezintă o șansă pentru mulți antreprenori de a demara o afacere din pasiune, pentru a deveni proprii lor angajați și a genera creștere economică. Așadar, SUN este perceput ca având un rol important privind stimularea antreprenoriatului în România prin asigurarea accesului la finanțare. În urma organizării unui workshop de identificare a soluțiilor de îmbunătățire a programului în cadrul proiectului TestIMM, participanții au observat că programul are nevoie de o componentă calitativă în punctarea planurilor de afaceri. De asemenea, antreprenorii care au trecut printr-o experiență de insolvență / faliment sunt percepuți ca având șanse mai mari de reușită la următoarea experiență

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

antreprenorială față de cei care sunt la prima încercare. În aceste condiții, sunt șanse mai mari ca aceștia să reușească să implementeze cu succes planul de afacere și să genereze profit.

Grila de punctaj a programului ar trebui completată cu o secțiune care să evalueze planul de afacere din punct de vedere calitativ. Printre criteriile evaluate, se numără analiza pieței, noutatea adusă de ideea de afacere, CV-urile echipei de proiect (însoțite de documente suport care să dovedească funcțiile și realizările din CV) și corelarea acestora cu domeniul de activitate al afacerii, analiza financiară, analiza riscurilor. Pentru programul din 2019, se pot avea în vedere următoarele criterii de punctaj:

- punctarea la egalitate, ca în 2018, a producției și serviciilor, concomitent cu depunctarea ideilor de afaceri din comerț pentru care există un program special.
- încurajarea investiției fondurilor nerambursabile în echipamente, utilaje și servicii de promovare, în dauna salariilor și chiriilor.
- locurile de muncă realizate în cadrul proiectului nu trebuie să fie ocupate de persoane care au avut relații contractuale cu administratorul, asociații firmei, partenerii sau rudele acestora până la gradul 4 de rudenie.
- șomerii care sunt angajați în cadrul start-up-ului, fiind considerați categorie vulnerabilă, ar trebui să nu mai fi avut relații de muncă în ultimele șase luni de la data contractului de muncă în cadrul start-up-ului.
- introducerea evaluării calitative a planului de afaceri prin punctarea secțiunilor importante ale acestuia.
- punctarea CV-ului echipei de proiect, însoțit de documente justificative; în acest sens experiența în domeniul afacerii și în antreprenariat ar putea fi punctate suplimentar.
- eliminarea datei și orei de înscriere în program.

În vederea asigurării unui grad de absorbție cât mai mare a ajutoarelor de minimis, SUN are nevoie de o procedură mai eficientă de intrare la finanțare a beneficiarilor din lista de rezervă, dacă unii dintre câștigătorii finanțării, care semnează contractul de finanțare, decid ulterior să nu mai implementeze planul de afacere. În acest caz, procedura SUN poate conține un capitol privind operaționalizarea afacerilor. Astfel, în primele luni de la semnarea acordurilor de subvenție, beneficiarii trebuie să realizeze cel puțin o plată din cadrul planului de afacere, justificând demararea proiectului. Cei care nu operaționalizează, pot fi excluși de la finanțare și înlocuiți cu beneficiari din lista de rezervă. De asemenea, programul ar putea sancționa beneficiarii care au fost acceptați în cadrul programului și nu s-au prezentat la semnarea contractului de finanțare sau nu au mai realizat ulterior investiția, prin interzicerea dreptului de a mai aplica la program sau la celelalte programe MMACA, timp de 2 ani. În practica implementării ajutoarelor de minimis, finanțatorii permit realizarea de acte adiționale pentru ajustarea unor situații care au scopul de a eficientiza proiectul. În aceste condiții, este util ca și SUN să permită realizarea cel puțin a unui act adițional pe parcursul perioadei de implementare.

Vă mulțumim pentru atenția acordată propunerilor noastre și vă rugăm să ne trimiteți răspunsul dumneavoastră la email ptirse@gmail.com.

Cu stimă,

Radu Adrian Oprea

Președinte,

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

Patronatul Tinerilor Întreprinzători din Regiunea Sud-Est

Anexa 1 - Partenerii care au participat la dezbaterile privind îmbunătățirea Programului Start Up Nation

Patronatul Județean al Femeilor de Afaceri din
Întreprinderile Mici și Mijlocii Suceava
Patronatul Întreprinderilor Mici și Mijlocii Suceava
Patronatul Tinerilor Întreprinzători din România
Asociația Afaceri, Comunități, Oameni din România
Patronatul IMM Vaslui

Asociația Grupul de Acțiune Locală Cetatea Bucovinei
Asociația FLAG Prahova
Liga Studenților din Universitatea Dunărea de Jos Galați
Asociația Studenților Francofoni din Iași
Asociația de Cooperare Cultural-Educațională Suceava
Asociația Centrul de Inițiativă Comunitară Galați

